

BIBLIA

Az áprilisi elmélkedéseket Kovács László (Budapest), a májusiakat Horváth József (Tatabánya) készítette.

Április 1. — Virágvasárnap — Lk 19,28–40 —

Pálmás demonstráció a Téren

Még hogy Jézus nem rendezett tüntetést a fővárosban?! A virágvasárnapi pálmás menet a jeruzsálemi Templom tere nem más, mint politikai demonstráció!...

Bizony a tanítványok is így gondolták, amikor Betfage és Betánia közelében megállt, és elküldött közülük ketőt, hogy hozzanak neki egy számarcsikót, amelyen még ember nem ült. Értették ők jól Jézus gondolatát. Most, most jött el a régen várt pillanat, amikor a Mester bemutatkozik a Húsvétra az ország és világ minden részéből összesereglett zsidó férfiaknak, hogy Ő a Messiás! Igen, Ő a Messiáskirály! Mert azt minden kölyök tudta Izraelben, hogy Dávid, a nagy király szerényen, számarháton, egy teherhordó állat csikáján vonult be Jeruzsálembe, elfoglalni trónját. Semmi kétség.

Eléje vezetik a szamarat, saját ruhájukat terítik rá, és a Mester nem tiltakozik. Felül, és elindul a Város felé. A színtén oda tartó zarándokok szemében is felcsillan a fény. Ők is értik, miről van szó. Ez a Názáretből jött Próféta, akit az Isten is igazolt Lázár feltámasztásának csodájával, senki más nem lehet, csak a Messiás. Ők is leveszik ruhájukat, és eléje terítik. Gyerekeik pe-

dig a fára másznak, pálmaágakat törnek, és lengetik örvendezve. A Mester pedig nem tiltakozik.

Már közel a Város, amikor itt is, ott is politikai jelszavak hangzanak fel: „Éljen Dávid fia!” „Áldott legyen a király!” „Éljen Izrael királya!” Ennek fele sem tréfa. A zsidó Főtanácsban már eldöntötték félreállítását a Lázár körüli zavargások miatt, és most mi történik? Ez a jöttment Dávid módra vonul be a templom-térre a hozsannázó tömeg kíséretében! Figyelmeztetni kell őt! A tömegből néhány farizeus párti odakiált Jézusnak: „Ne engedd ezt! Tiltsd meg ezt tanítványaidnak!” És a Mester nem tiltja meg, sőt azt válaszolja: „Ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni!”

Mindez már burkolt beismerés, hogy ő a Messiás, a Király. Ami pedig ezután történt, még a zelóta Simon, a két, főministerségre pályázó Zebedeusfi, sőt a Messiás-országban a pénzügyi tárcára számító Júdás számításait felülmúlja. Mit tesz a Mester? Kirámolja a kufárokat a templomtérről. Semmi kétség, alapítja meg magában a több tízezres tömeg is: Jézus a megígért Messiás.

Mi jön ezután? Kis purparlé még a Templom vezetőivel, aztán jöhet a do-

bogó, amire föláll a Mester, kihúzza a kardot, és megindítja a nép szabadságharcát a római megszállók ellen. Majd hazája felszabadítása után beül Dávid székébe, mint Izrael dicső Királya és Szabadítója...

Mint tudjuk, Jézus felállt a dobogóra, nem húzta ki a véres kardot, de beszélni kezdett. Arról beszélt, hogy „ha a búzamag nem hull a földre, és el nem hal, egyedül marad, de ha elhal, sok termést hoz...”. A kard nélküli király, a kardot hüvelyébe parancsoló király, a nem evilági király az Ország olyan programbeszédét mondja el a Téren, amely nyilvánvalóvá tesz mindent. A szikáriusok eldobhatják a késüket, a zelóták befejezhetik tüntetésüket, a farizeusok vallásos-nemzeti pártja nem számíthat hatalomátvitelre, a szaduceusok kollaboráns pártjának pedig nem kell félnie. De a Tizenkét srác álmának is vége, a Zebedeus gyerekek nem lesznek főminiszterek, Júdás nem lesz pénzügyminiszter, a tanítványok és családjaik nem élvezhetik a királyi kincstár bőséges támogatását... Júdás talán ekkor döntötte el, hogy csalódásáért megbosszulja a Mestert, mert nem is őt hagyta cserben, hanem cserbenhagyta az ő zsidó hitét, egyházát, egész elnyomott, kizsákmányolt népét és nemzetét... A többit már tudjuk... Következik a Passió.

Tényleg elárulta Jézus a vallását, egyházát, népét, nemzetét? Tényleg politikai demonstrációt tartott Jézus a Téren? Tényleg jóváhagyta a politikai jelszavakat? Tényleg evilági királyi trónra pályázott? Tényleg egy követ fűjt valamilyen párttal is? Tényleg a tüntetések oldják meg az életünket? Vagy a búzamag példája a megoldás? Végül: Tényleg nincs nekünk semmi sarunk a politika terén (Terén)?

Április 8. — Húsvétvasárnap — Jn 20,1–9 — Halál – bűn – emberség

Boldog feltámadást!

Jézusnak fel kellett támadnia a halálból. Nekünk fel kell támadnunk a bűnből! Mindkettőnek van egy feltétele: Embernek kell lennünk!

1) Feltámadás

Nem érdemes hitvitába keveredni semmikor, főleg nem Húsvét ünnepén. Ezért emelkedjünk felül a szavakon, és józan eszünkre hallgatva, fogalmazzunk meg nagyon is hihető feltételezéseket. Életről és halálról, szeretetről és önzésről. Talán így:

Az élet nem azért van, hogy elpusztuljon, hanem hogy beteljesüljön. A halál az életnek egyik – célhoz vezető állomása.

A szeretet-élet bennünk nem azért van, hogy kialudjon, hanem hogy az is beteljesüljön. A megtérés a szeretet-életnek egyik – célhoz vezető állomása.

Általános tapasztalat, hogy félünk. Halálfélelem remegteti meg a szívün-

ket, ha a halálra gondolunk. De félünk akkor is, ha arra gondolunk, hogy fel kell számolnunk életünk valamely sötét foltjára, amelyhez tíz körömmel ragaszkodunk. Félünk, ha a megtérésünkre gondolunk.

Pedig nincs más megoldás! A halál az élet velejárója. A megtérés a jobb élet velejárója. Egyszer így vagy úgy, de elénk áll a döntés kénszere.

Morus Tamás jut eszembe, akit VIII. Henrik börtönbe vetetett, mert nem fogadta el válását és új házasságát. Tamás tudta, hogy ha nem enged a zsarolásnak, a király kivégezteti őt. A Towerban, a börtön mélyén még a lánya is megpróbálta eltéríteni apját a vérpád vállalásától. Azzal vádolja meg őt, hogy „ha kitartasz szándékodban, azzal azt választod, hogy hős legyél!” Morus válasza: „Hogy valaki egyáltalán ember maradhasson, választania kell..., és akkor talán muszáj, hogy ki-

tartsunk egy kicsit – még azzal a kockázattal is, hogy hősök leszünk.”

Az élet győzelméért vállalnunk kell a halált is, még azzal a kockázattal is, hogy hősök leszünk: szentek leszünk! Ugyanis nincs más lehetőség, ha gazemberek nem akarunk lenni.

2) Emberi alapok

Ezen a nagy ünnepen, az Élet ünnepén érdemes nagyon prózai dolgokról is elgondolkodnunk. Sosem leszünk hősök, szentek, ha nem az alapoknál kezdjük.

Az embert az különbözteti meg az állatoktól, hogy már nemcsak vegetál, nemcsak érez, hanem gondolkodik is, és szabadon dönt, cselekszik.

Emberré csak az válhat, aki alapvetően nyitott a szépre, a jóra, az igazra. Kell, hogy hajtsa az embert a fejlődés vágya. Aki lustán leáll a szép iránti érdeklődésében, akiben nincs tudásvágy, aki nem akar valami nagyot ten-

ni életében, korcs marad, sohasem lesz emberebb ember. Az igaz, a jó és a szép által ihletett embernek el kell érnie az emberi erények széles skáláját. Például ezek jellemzik:

Megbízható. Bízhat a szavában, amit ígér, megtartja: pontosan ott lesz... elintézi, amit kértél. Rábízhatod a titkodat – megőrzi, ... a könyvedet – nem ül rajta, ... a pénzedet – nem vesz el belőle...

Munkaszerető és kötelességtudó. Nem bűdös számára a munka. Megkóstolta már a munka örömét, és irtózik a semmittevéstől... Nem finnyás, nem enged a hangulatoknak, nem sodródik a linkekkel... Munkáját a lehető legjobban teljesíti... Nem kell mögéje ő, nem kell ellenőrizni, nem kell félni, hogy selejtet csinál...

Egyenes. Nyílt veled szemben, és őszinte. Megmondja, ha kell, a hibádat a szemedbe, és hátad mögött soha nem áskálódik, és nem hízeleg neked...

Szolgálatkész és nagylelkű. Nehézségekben hozzá fordulhatsz, soha nem utasít el... Fárad, dolgozik, segít, ha nehezére esik is, ha fáradt is. Elismerést, jutalmat nem vár, nem azt nézi, hogy mit hoz a konyhára, amit tesz.

Résztétel van mások iránt. Ha bajod van, észreveszi, mert figyelmes. Tud együtt örülni, együtt szomorkodni. Megtalálja a kellő szót, hogy vigasztaljon, vagy együtt örüljön.

Szerény és kedves. Nem dicsekszik, nem kérkedik, nem keresi az emberek dicséretét. Társaságban nem helyezi magát központba, nem önmagáról be-

szél... Soha nem zord, nem rideg. Mindig tud valamit kitalálni, amivel másokat felderít. Életkedv hatja át.

Bátor és erős egyéniség. Kiáll az igazság mellett, kiáll társaiért. Soha nem lapít, nem megalkuvó, nem meghunyászkodó... Amit elkezd, azért lekesül, dolgozik kitartóan, és nem ingatja meg semmiféle kicsinyes kritika vagy sikertelenség...

Ha valaki azt gondolja, hogy az ilyen ember – ha egyáltalán létezik – maga a tökéletesség, nagyon téved. Mert ez csak az emberi alap, amire építhet a jézusi eszményekre törő ember. Önismerettel és önneveléssel építhető meg emberségünk, és erre az alapra építhető kereszténységünk. Ez a feltétlen feltétel.

Április 15. — Húsvét 2. vasárnapja — Jn 20,19–31 — „Én Uram, én Istenem!”

Ha már a húsvéti vasárnapok a feltámadás ígézetét szeretnék bennünk állandósítani, érdemes újabb követelményről elgondolkoznunk. Az emberi alapról úgy léphetünk egy lépcsővel feljebb, ha egyszer csak spontánul kifakad belőlünk Tamás szava: „Én Uram, én Istenem!”

1. Egy 80 éves öregasszony

Kiindulásként jó példa lehet annak az idős asszonynak példája, akinek magányában a rádió volt egyetlen társa. Ő mondta el nekem évekkal ezelőtt, hogy ha nem lehet is beszélgetni a rádióval, de bizony ő minden reggel visszaköszön a bemondónak. Számon tartotta, hogy három bemondó szokott reggel köszönni, a többi nem. Írni is akart a rádióknak, mert a vasárnap bemondók soha nem köszönnek, és ezzel elrontják egész vasárnapját... Bizony, az ember partnert keres az éter hullámain is, szóljanak hozzá, és ő vissza-köszön.

2. Illyés Gyula nagyanyja

Egy másik öregasszony példája már tovább megy. Illyés Gyula A ház végén ülök c. versében irigyeli imádkozó nagyanyját, aki soha nem magányos, mert tud imádkozni. Így ír:

Isten, aki mondják, tűzben, vízben, fában bujkálsz, mint mosoly a szerelmes lányban, ki a költőknél jobban kinyitottad nagyanyám két füleit ezer szózatodnak, nekem, ki mint süket és vak, tétova lábom

düldögtem utánad e pörgő világon, tedd nekem is, hogy úgy, mint ő füleljek szavadra s szavadra oly bátran feleljek.

Ezek az öregek bizonyára jobban tudtak valamit, mint a költő és mi. A „pörgő világban” zaj van. De külső zaj jó alibi is gyáva önmagunknak. Mert nem akarunk mi sem fülelni, sem felelni. Félünk. Kitől? Az Istentől? Nem, önmagunktól. Netán olyat hallunk, amit nem akarunk, és olyat kell mondanunk, amit szintén nem akarunk.

3. Jézus imái

Jézus magányos imádkozóként áll előttünk. „Egész éjszakáját imádságban töltötte” (Lk 6,12). Hajnal felé, amikor még sötét volt, felment a hegyre” (Mk 1,31). „Egyedül visszavonult egy magányos hegyre” (Mt 14,13; Lk 5,15).

Pedig ő ennél is tovább lépett. Sokkal több hely tanúskodik arról, hogy nyilvánosan és spontánul imádkozik. Tessék megkeresni a helyeket: Ujjongó ima, hogy a kicsinyeknek jelenti ki magát az Atya (Mt 11,25-30)... Tábor-hegyi ima (Lk 9,28)... Könnyes ima Jeruzsálem felett (Lk 19,41)... Az utolsó vacsorán Péterért mondott imája (Lk 22,32)... Az ún. Főpapi ima (Jn 17, f.)... A Getszemáni-kertbeli imái (Mt 26, 36-46)... A kereszten mondott fohászai (Mt 27,46). A tanítványok kérésére mondott szavait sem ímszövegeként tanította (Miatyánk), hanem az Is-

tennel való beszélgetés témáit jelölte meg...

Az ima valóban „fülelés” és „bátor felelés”.

4. Tamás, a hitetlen

Valószínűleg igazuk van azoknak, akik azt állítják, hogy Tamás nem azért nem hitte el a barátainak, hogy találkoztak Jézussal a keresztre feszítés után, mert ez olyan hihetetlen, hanem azért, mert nem akarta elhinni, hogy Jézus továbbélésével tovább folytatódik a zaklatott élet. Nagy kő eshetett le a szívéről, hogy végre lezárult az ügy, ő megúsza, és mehet haza a falujába, vége a vértanúiskolának... Sajnálta nagyon a Mestert, de úgy gondolta, hogy vége van, még ha egyszer azt mondta is a többieknek, hogy „Menjünk mi is, haljunk meg vele együtt” (Jn 11, 16).

Villámcsapás volt, amikor Jézus eléje állt. Hát nincs vége. Folytatni kell! Persze, hogy folytatja, hisz nem lehet megfutamodó. A barátság és a hűség kötelez. És ekkor, rádöbbenve szándékbeli hűtlenségére, mint a vulkán tör fel belőle a bűnbánó és újra hűséget fogadó szó, az Isten és a barátai előtt: „Én Uram, én Istenem!”

Szükségszerű, hogy az emberi becsület segítsen eljutni minket abba a tüzes kohóba, ahol befelé fülelve, kifelé is őszintén, nyíltan, esetleg egész mivoltunkban megrendülten, bátran felelünk Istennek, a közösség előtt, mint Tamás, a hitetlen.

Április 22. — Húsvét 3. vasárnapja — Jn 21,1–19 — Két hatalom

Bámulatos az a lélektani finomság, ahogy Jézus utánamegy lelépni akaró barátainak. Reggelit készít nekik, emlékeztető mozdulatokat tesz, fogva a kenyeret és halat, majd a „fehér asztalnál” úgy rója fel a főkolompos bűnét, hogy őt bízta meg a közösségben a „főhatalommal”. Igaz ugyan, hogy csak szegény, juhokat legeltető pásztorságról van szó, de a Békés-Dalos szentírásfordítás címkéje ezt már „főhatalomnak” minősíti. Több mint 1600 éve, amióta Nagy Konstantin bevonta a hatalomba

a papi rendet, még a békák is azt brekegik: „Urak a papok!” De ne velük foglalkozunk, hanem azzal a közösséggel, amelyről Jézus álmodott.

1) Testvérközösség

Kétféle közösség van. Az egyik, amely a hatalom szeretetére épül, a másik, amely a szeretet hatalmára.

Az első lehet diktatórikus vagy demokratikus, mindkettő uralkodó jellegű. A diktatúra a diktátor uralmára, a demokrácia a többség kisebbség feletti uralmára épül. Ezekre az jellemző, hogy fő köve-

telmény az engedelmisség. Az alá-fölérendeltség a lényeg. A légkör leginkább olyan, mint a kaszányában. A kapcsolat egyirányú: fentről lefelé tart. Fent gondolkodnak, ezért az alattvalónak nem kell gondolkodnia, fent döntenek, ezért a lent levőknek nem kell dönteniük, legfeljebb a demokrácia nevű alakulatban elhíthetik velük, hogy valmiről is lent döntenek. Veszélye a rendszernek, hogy ha a kapcsolat szakadozni kezd, tömegek válnak ki, a Vezér és vezérkar legénység nélkül marad, és megbukik.

A másik fajta közösség, amely a szeretet hatalmára épít, a testvérközösség, amely éppen ellentéte az elsőnek. Döntő különbség, hogy ebben nem az engedelmesség, hanem a szeretet a csúcstétel. Itt is van vezető, de nincs alá-fölérendeltség, csak mellérendelt viszony. Nincs jogi különbség, vagyis vertikális tagolódás, de van a szeretetnek a rendje, amely szerint horizontálisan oszlanak meg a funkciók. Ebből következik a kölcsönös alkalmazkodás, egymás szolgálata. A létkör nem a kaszárnnyé vagy barakké, hanem a baráti társaságé. A kapcsolat kétirányú, a közösség minden tagjának lehetősége és kötelessége, hogy gondolkodjon, döntsön. Előnye a rendszernek, hogy a kapcsolat az idővel erősödik. Válság és nehézség itt is van, de ha a szeretet vezérli a közösség tagjait, minden konfliktus feloldható.

Jézus ezt az utóbbi közösséget akarta, amikor a vetélkedő Zebedeus fiúknak és a többi tíznek kijelenti: „Köztetek ne így legyen (ahogy a világ urainál), hanem aki nagyobb akar lenni, legyen szolgálat, és aki első akar lenni, legyen cselédetek” (Mt 20,26)! Utolsó vacso-

rán pedig lelkükre köti: „Ha én mosom a lábatokat, nektek is mosnotok kell egymás lábát” (Jn 13,14)!

2) Osztó közösség

Már az életkeret (struktúra) megváltása is új világot teremt egy közösségben, hát még a belső változás.

Az urak társasága gazdag társaság. Minden tagjának fő célja a gazdagodás. Ha valaki az életszínvonal csökkenéséről kezd beszélni nekik, értetlenül nézik: Mi baja van? Ha pedig valaki az életszínvonal csökkenéséről akarná meggyőzni őket, felháborodnának, tiltakoznának. Ha egy párt ezzel a programmal kampányolna, már a kampány során megbukna. Csak nagyobb jólétet ígérve lehet hatalomhoz jutni.

A testvérek társasága célkitűzésében osztó közösség. Ebből következőleg magát szegényítő társaság. Hiszen ha abból, amije van valakinek, ad a másiknak, neki kevesebbje lesz. Legyen az egy darab kenyér, lakásának egy zuga, idejének egy része, figyelmének, türelmének, fizikai segítségének felajánlása. Az osztó közösség nyilván sokak előtt a bolondok társasága. Jézus viszont úgy tudta, hogy a boldogoké.

Az induló keresztény közösség felismerte Jézus igazát. Felfogta az élet és a boldogság képletét, hogy adni kell, mert ha mindenki ad, mindenki kap is, ráadásul az adástól, osztóztól boldogság is tölt el mindenkit. A gyakorlatban is kipróbálták Jeruzsálemben. (A későbbi problémák megjelenése nem a jézusi elv rovására írható)... Az első keresztény közösségek is gyakorolták a közösségi osztózt. Cyprían püspök jegyzi fel, hogy a római közösségnek a Kr.u. 251. évben 1500 ún. „anyakönyvi szegénye” volt, akikkel osztózt az egész közösség... A konstantini, hatalmi egyházban a szerzetesség viszi tovább a szegénységre törekvést, bár az sokszor csupán névleges lesz... Szerzte a világon jönnek létre ma is magukat szegényítő, másokat segíteni, „gazdagítani” akaró közösségek változatos formákban.

Szeretnél-e testvéri közösségben élni? Kész vagy-e a bolond boldogok magatartását követni? Ha már benne élsz, hogyan érzed magad? Él-e benned a makacs remény, hogy a kisdéd nyáj révén új világ építhető? Hogy egy alternatív társadalom nem utópia? Hogy Isten álma, amit Jézus akart, az Isten Országáé valósítható?

Április 29. — Húsvét 4. vasárnapja — Jn 10,27–30 — A szó és a tett

Ma a papi és szerzetesi hivatások világnapját, valamint a búzaszentelés ünnepét jelzi a Direktórium. Jézus az evangéliumban arról beszél, hogy az ő juhai hallgatnak szavára, ellenségei viszont még a tetteinek sem hisznek. A köztudatban az él, hogy a papok a tanítók, a kedves hívek pedig csupán a munkájukkal, tetteikkel tanúskodnak. Valóban szétválasztható és szétosztható a kereszténységben a szó és a tett?

1) Kinek kötelessége az Örömhír továbbadása?

Jézus nem ismert közösségében két kasztot: papokat és híveket. Egyetlen pap sem volt a közösségében, ő maga is civil volt (ács, majd vándortanító). Sőt a főpap (Kaifás) ítélte halálra, és végeztette ki a világi hatalommal (Pilátus). Ennek ellenére kialakult a két kaszt. Már a II. század közepére kialakult a püspökség intézménye, amely alá rangsorolódik minden feladatkör. Felgyorsul a folyamat, amikor Nagy Konstantin, ill. Theodósziosz császár uralkodása alatt a kereszténység államvallás lesz (380). A katolikus egyházban a pápa, püspökök és papok a tanítók, a civilek a hívők. Később hivatal is csináltak belőle (Tévedhetetlen Tanítóhivatal), és kisajátították a tanítói funkciót, a híveknek csupán az életpélda tanúságát hagyták.

Jézus viszont csak tanítót és tanítványt ismert. Tanítványait azért tanított, hogy ők is tanítók váljanak, és tanítványokat gyűjtsenek, ugyanazzal a céllal. Magától értetődő, hogy az Örömhírt továbbadni (vagyis tanítani), de nem élni (vagyis nem váltani tettek-re) képmutatás, de az is elképzelhetet-

len, hogy valaki éli az örömhírt, s ugyanakkor hallgat keresztény meggyőződéséről.

2) Tényközlés és vallomás

Igen nagy ajándék az ember számára a beszéd képessége. A szóval kapcsolatot tudok teremteni másokkal. A szó lehet egyszerű tényközlés: hír, ill. híradás valamiről. Nagyon érdekes ez is, hiszen milyen érdeklődéssel hallgatja az ember a friss híreket a rádióban, TV-ben, olvassa az újságokban. Bárki közölhet híreket. A hírközlés csak annyiban érinti az erkölcsöt, amennyiben a beszélőnek ismernie kell a tényeket, és azokat hitelen kell továbbadnia. Egyébként az üzenetközlő bárki lehet. A keresztény ember nem egyszerűen hírközlő.

A szó akkor kapcsolódik az ember legbelső mivoltához, és válik pótolhatatlanul fontosá, ami mellett nem lehet elmenni, ha vallomással személyesül. A vallomás a lélek mélységeit feltáró beszéd. A vallomástevő önmagát közli vele. Gondoljunk csak Radnóti egyik legutolsó versének sorára: „Tarkólövés. Így végzed hát te is!” Vagy Jézus utolsó leheletével kimondott szavára: „Atyám, kezembe ajánlom lelkemet!” A jézusi Örömhír csak ilyen személyes vallomásként adható tovább.

3) A vallomás és a kisközösség

Magányos tömeg című könyvében Riesman írta a múlt század közepén, hogy „a tömegtársadalom ’közösségei’ nagy ’átmérőjűek’, szinte teljesen személytelenek. Az ilyen tömegtársadalomban az egyén magányossá válik, elidegenedik a többi embertől”. Ezt a fel-

ismerést követte az a felismerés, hogy a kis család és a tömegszervezetek hiányzó láncszeme a kisközösség. Azóta könyvtárra való szakirodalom foglalkozik az ún. kiscsoporttal. Az „emberarcú” kisközösségben személyesen ismerik egymást az emberek, nem kell szerepet játszaniuk, mindenki önmagát adhatja, otthon érezheti magát, egyben megtanulhatja mások elfogadását, megértését és segítségét is. Megtanulhatja azt is, hogy mit kell kereszténység címén csinálni. Nem katekizmus szinten, hanem személyes üggyé váló ismeret szintjén. Az ilyen baráti körben, amelynek célja a jézusi célkitűzések felismerése és követése, személyesülhet vallomássá a jézusi Szó.

4) Válaszúton

„Lenni, vagy nem lenni, ez itt a kérdés!” Kereszténynek lenni, vagy ezt a nevet csak bitorolni, igen, erről van szó. Névleges keresztényekkel, brosurát felmondó papokkal, el nem kötelezett keresztényekkel nem tud semmit sem kezdeni az Isten. A szó és a tett szervesen kapcsolódó életformáját a jézusi Tizenkettő mintáját személyes, emberközelit, testvéri kis csoportban lehet igazán megtanulni. Aki talált ilyen „fészekmeleg” közösséget, az tudja, hogy mit jelent ez személyes életében. De az elmúlt ötven év keresztény tanúi és tanúságtévői is bizonyíthatják ennek létfontosságú mivoltát a világ számára.

Nem kellene-e Jézus eredeti modelljéhez visszatérni? Ha már megtaláltad helyedet a jézusi kiscsoportban, él-e benned elevenen a Szó, és fakad-e belőle jézusi Vallomás és Tett?

Május 6. — Húsvét 5. vasárnapja — Jn 13,31–35 — Szabad-e így élni?

Mindig talpon lenni, sohasem hanyélni,
Parancsokat venni, parancsokat adni,
Sohasem elnyúlva az ágyban maradni...
Időmet, erőmet rossz pénzre cserélni,
Pengőm számolgatni, fontolva kiadni
Magam bizonytalan sorsra sosem hagyni.
Adómat leróni, a törvényt tisztelni,
Fekire haragszom, fejbe sose verni,
Kabátosan járni, kővárosban lakni,
Méguntott ágamról le sose szakadni.
Szabad-e így élni? Szabad-e így élni?

Sárközi György fogalmazta e gondolatokat. A hetvenes évek végén egy lelkigyakorlaton hallottam ezt a verset. Akkor nagyon határozottan fogalmazódott meg bennem a válasz: Nem! Nem

szabad úgy élnem tovább, ahogyan élttem!

Sok év telt el azóta. Egy öreg pap mondta: „Minden gyűlik, csak a buzgóság fogy!” Milyen igaza volt. Az elmúlt évek nem vittek előre annyit, hogy ma ne lenne időszerű Sárközi verse. Jézus parancsa, hogy szeressük egymást. Alkossunk véd- és dacsövetséget! Legyen olyan erős összetartozásunk, hogy a világ erről ismerje fel, hogy tanítványai vagyunk! Építsünk kontraszt-társadalmat, fogalmazódott meg a vágy.

Őszinte bánattal kell beismernem, hogy nem sikerült! Nem ismernek rám, mint Jézus-tanítványra. Beleveszek a tömegbe. Nincs tanítványi kör, szerető

közösség körülöttem. Megdumálom magamat, és valami ügyes kifogást mindig találok, hogy miért is nem megy ez nekem. Megkeresem, hogy mi az a fontos, amit éppen tennem kell! Mi az, ami mentesíthet Jézustól kapott parancs alól...

*Így kell hát mogorván sorsom panaszozni?
Egy napból más napba vakon átbotolni?
Dolgom végezetlen halálomat félni?
Szabad-e így élni? Szabad-e így élni?*

Istenem! Segíts kilépni a körülöttem lévő világ és a magam által épített mókuskerekéből. Adj erőt az igaz felismeréshez és a határozott, kitarító válaszhoz!

Május 13. — Húsvét 6. vasárnapja — Jn 14,23–29 — Békességet adok nektek!

Egyszer fiatal koromban, Ausztriában az egyik hegyi tó mellett tölthettem egy hetet. Naponta messze beveztem a parttól. A ringó csónakban a távoli hegyek látványától lenyűgözve átéltem valami irdatlan nagy békességet, nyugalmat. Megközelítheti ezt az élményt, amikor az ember egyedül úszik a tengerben. Távol minden zaj, emberi hang. Csak a sós víz hús habjai ölelnek át. Az egyenletes karcapások, a szabályos lélegzés ritmusa megnyugtat, és ugyanakkor feszültségben tart. A mélység vonzása és riadalma feszül az ember minden ideg-

szálában. „Békességet adok nektek!” Azt gondolom, így is van! Átélttem! Velem volt, Vele voltam! Hiszem, hogy nemcsak a magányban, távol a világtól, távol az emberektől, mindentől és mindenkitől, adhatja Jézus ez a békességét. Adja itt és most. Hogyan? Úgy, hogy az imént leírt mély élmények belülről úgy átalakíthatnak, hogy a „világ” sem képes azt elbizonytalanítani. Kinek is ígéri valójában Jézus az ő békéjét?

Az élmények, amelyekről fentebb írtam, megszereshetőek, de nem biztos, hogy Jézus erről beszélt. „Aki szeret

engem, és megtartja tanításomat” – no, az ilyenek bízhatnak abban a békében, amit a világ sem adni nem tud, sem elvenni nem képes! Milyen egyszerű: megint itt lyukadtunk ki. Belül rendet teremteni! Nem szabad elfelejteni, hogy csak a belső rendezettség adhat külső tartást! Helyére tenni az életemet! Naponta újra kezdeni, azután az előzőre ráépíteni! Ma mit is kellene tennem, hogy a szívem ne nyugtalanodjék, és ne is szorongjon?

Istenem, kérem a Lelkedet, hogy megtanítson mindarra, ami itt és most a feladatom!

Május 20. — Urunk mennybemenetele — Lk 24,46–53 — „Tanúim lesztek!”

Mikor ezt az elmélkedést írom, a Borban még nem zárult le a vita arról, hogy miként viszonyuljunk a jelenlegi politikai helyzethez, a „kettészakadt országhoz”: Határozottan és bátran állást foglaljunk („vétkesek közt cinkos, aki néma”), vagy hallgassunk, és „tűrjünk békességgel”? E világban élünk, de nem e világ szerint. A külső körülményektől függetlenül a szeretetre kell az életünket használni. Szépen hangzik!!!

Jézus azzal kezdte működését, hogy megtérést és bűnbánatot hirdetett. Amikor „elment” tanítványai közül, ezzel köszönt el: övéi hirdessék a megtérést és

a bűnbánatot. Ma, amikor a magyar vilóságban a szavak devalválódtak (nem érnek semmit, és különben is túl sok van belőlük!), nekünk éppen az lehet a feladatunk, hogy visszaadjuk a szavak hitelét. Csak meg kell találni a szavakat...

Milyen gyönyörű: szólni lehet, és kiszámíthatatlan, hogy mit válaszolnak. És megtörténhetik: társra is találunk, csak meg kell tanulnunk az ő egyetlen, soha meg ne ismételtető nyelvét. Csak meg kell ismernünk... Megtalálni azt a szót, amit ő keresett, de nem talált... De ha megtalálod neki azt a szót, amit keres! Társad lesz és válaszol, és válaszá-

ban felfénylik az elvesztett szó... Ha megtalálnám! Csak rá kell figyelni, a mozdulataira... Hiába mondom a magam szavait, nem figyel oda... (Hervay Gizella után szabadon).

A ráfigyelés, a megfelelő szavak megtalálása, és mindenekelőtt a szívünk legmélyén ott levő szeretet lehet a kiút. Mondjuk a magunkét! Vítatkozunk, elfeledvén, hogy a „vita a legalkalmasabb módszer arra, hogy a másikat meggyőzzük saját igazáról”.

Istenem, Lelked erejével segíts, hogy megtaláljam a szavakat, és Neked tetszően mondjam ki azokat!

Május 27. — Pünkösdszombat — ApCsel 2,1–11 — Pünkösdig hallgattak

A három év munkája beérett. A sok-sok együttlét, a közös élmények, a sok tanítás egyszerre csak meghozta az eredményt. Talán az kellett, hogy átérizzék, teljesen egyedül maradtak?!

A kételkedő, értetlenkedő, félnék tanítványokban megvilágosodott valami. Belső indítást éreztek arra, hogy a Mester gondolatait továbbvigyék. Határozottan, teljes meggyőződéssel álltak ki az emberek elé, és hirdették mindazt, aminek tanúi voltak. Elindult, vagy inkább folytatódott valami. „Ki-ki a tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket!” Megszületett egy közös nyelv... és ha

tovább folytatódik – ugyanúgy –, akkor talán ma más szájjal beszélünk a globalizációról!

Ha kétezer év óta a szeretet nyelvén folya a diskurzus, akkor együtt járhatunk volna a Mester által megmutatott utat. Építhettük volna az általa hirdetett Országot. Akkor nem kellene a „már és még-nem” ideológiával operálnunk. Akkor nem elöregedő egyház-közösségek, hanem hegyre épült városként sugárzó közösségek alkotnák a világot. Akkor...

Most kétezer év után kisdud nyájként, erjesztő kovászként létezőnk. De

minden Pünkösöd előtt a Vigasztalót várjuk, Aki elvezet a teljes Igazságra. Nem is egy, hanem hét ajándékával halmoz el: bölcsesség, értelem, tanács, tudomány, jámborság, erősség, istenfélelem. Vajon a Lélek-várás csendjei melyik ajándékot hozták meg számomra? Mivel állhatok oda embertársaim elé, hogy bátor tanúságtevője legyek Mesteremnek?

Istenem, segítsd Rád figyelésemet, és add, hogy minden cselekedetem ebből fakadjon!